

IN-NAHHA

TA'

AGOSTINO LEVANTIN.

GAZZETTA TA' CULL GIMGHA BIEK TGHALLEM U TIDDEFENDI IL POPLU.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Giebha zeuġ dac li gharaf hallat il helu ma'l meħtieġ.

90.

21 ta' MEJJU 1910.

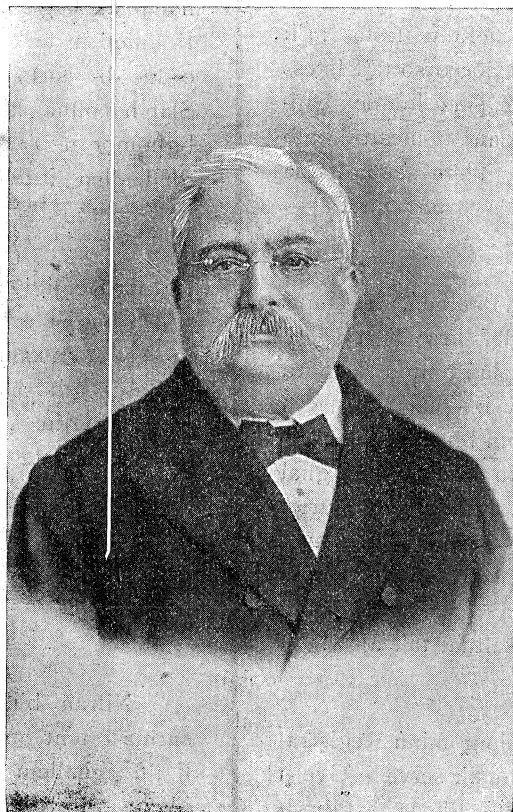
IT-TIENI SENA

F'FEHIM.

Hadd ma jista jissieheb ghal ankas minn sena; u jecj ma jgharrafx lili, b'il mictub, għallankas hmistax kabel, li ma fi hsiebux iġgedded, ingħoddu bhala 'msieheb għa's-sena ta' ūara. Il hlas, b'il kuddiem, hu: għal ta' l Belt, ta' l Furjana u ta' Ta's-Sliema hames xelini f'is-sena u jista jsir b'is-sitt xhur jeŭ b'it-tliet xhur; l-ohrajn iġħallsu, barra minn dan, il posta ucoll. Cull min jissieheb issa jiehu l-euuel sena li harget b'xejn; min ijsiehbu jiehu "Mahbub ta' Gesu" b'xejn. In-"Nahla" u il "Mahbub ta' Gesu" jinbighu għand is-Sur GANNI CRITIEN, ta' Strada Rjali ta' l Belt, fejn jista jsir il hlas ta' l gazzetta ucoll. L-ittri għandhom jinbagħtu collha f'Ta's-Sliema, 12, Str: S. Vincenzo.

Fortunatu Mizzi.

Hames snin ilu, seŭa seŭ f'it-tmin-tax ta' Mejju, Malta collha ehienet mixgħula huġġieġa ūahda, imħaŭda ta' taħt tuk, u ma contx tara hliet nies imniccta gozz, gozz, jitchellmu inqŭieti ma' xulxin, bosta min-nhom imbicchija, vistusi, bħallichiecu chie-net laktithom xi disgrazzja cpira. Tafu xejn x'chien ġara? Chien miet il **CBIR PATRIOTTA**, L-AVUCAT FORTUNATU MIZZI, il bniedem li chien mahbub minn cullhadd u u li ma chellu katt f'għomru għal tjubitu u għal għamilu hliet għedeŭa politici. Ūara hamsa u għoxrin sena taħbit għal pajjisu, b'sacrifici cbar ta' l professjoni u ta' l familia tiegħu, niel jistrieħ f'il kabir u il Maltin minn hemm il haŭn ftit habbu rashom bih biex ma ingħidx li ftit huma daŭc li għadhom ma inseŭhx għal collox. Ghidt hamsa u għoxrin sena għaliex Mizzi hareġ jiccumbatti f' il politica fl-1880 u beda jfarrac bl-articoli kaŭŭija u sbih tiegħu f'id-« *Diritto* » ta' Paŭlu Manara patriotta u letterat ieħor m'il minsija, u f' il habta li fl-istess gazzetta chienu jictbu ucoll l-Imħal-lef Roncali, l-Avucat Castaldi, il P. L. Ciccu Azzopardi ma' x' ohrajn. Billi dac iŭ-ŭmien il Cunsilieri chien cullhadd johroġ għal rasu u bi programm għalih biex jiccumbatti il Gvern, l-eu-gel hsieb ta' Mizzi chien li jġbor flimchien il Cunsilieri taħ

bandiera u fehma ūahda biex jiccumbattu il Gvern għalenija; u dana chien il bidu ta' politica għaklija u għarfa hafna u li fiha Mizzi chien irnexxa billi halak partit kaŭŭi li għadu jferfer sa' l ġurnata ta' l-lum. Chien hu ucoll li beda biex ic-cumbatta l-Elezzjonijiet Ridicoli u beda politica ohra ta's-serjetà u ta' l argomentu.

Fl-1884 dehret il « MALTA » li ma bdiex tattacca l-għedeŭa politici b'daŭc il hafna pastaŭati u personalità ta' xi gazzetti ta' kabel; u baka biha jiccumbatti biex tisseŭa il Costituzzjoni sa chemm fl-1887 irnexxielu li jiddobbalna Costituzzjoni li cullhadd chien hareġ cuntent biha.

Ma hemmx bżonn li nokgħod indomm haġa b'haġa il għamil tiegħu collu u chemm thabat u chemm bata għal pajjisu għaliex huma huġġieġ frischi hafna u li fihom meta tfaccru jiftacar cullhadd. Jiena illum ma ridtx ninseġ il biografija tiegħu jeŭ nicteb l-istorja ta' l politica tiegħu collha; izda biss ridt infaccarcom fih halli ismu ma jmut katt fi klubna chit jixrak u halli f'da' l granet niftacru ftit f' il gid cbir li xtak jagħmlilna.

Ctib t ucoll da' l chelmtajn biex nara nistax nistembah m'ir-rakda kalila li jinsab taħtha il dac il Cumitat li chien tŭakkaf biex jagħmillu statŭa halli min jigi ūaraġna u ma laħkux ijcun jista jcum jaf min chien u jibka jiftacar fih. L-ingrattudini hi haġa cherha hafna u għal-hecc min intriga hemm bżonn li jtkankal halli il monument li chien bi hsieħom ijuakkfulu, naraħ m' il actar fis bhala turija li aħna ma aħniex nies bla kalb li malli jinzel it-trab fuk ŭi-

ċhom ninsew il daċ il hafna nies ta' kalb cbira li jċunu hadmu u batew għal gid tagħna.

B'dina it-tifchira ta' nichet nitma li minn fommcom, tielgħa minn klubcom, toħroġ talba hanina għal mistriħ ta' ruħu u li ma jdumx li jtkankal il Cumitat biex naraw imtalla dac il monument li chienu bi hsiebhom ijuakkfu lil dana il CBIR PATRIOTTA U GALANTOM li hadem u thabat hafna għal gid tagħna il coll.

FRAC.

Nifrah b'il kalb collha lill Can: Dun Luig Attard D.D. talli l-Iskof għoġbu jahtru bhala Vicarju tiegħu f'loc il mejjet Dun Salv Grech. Il Can: Attard hu migjub hafna ghaliex barra milli hu bniedem ta' hila magħrufa hu ucoll ragel dhuli u ghalhecc l-Iskot ma satax jagħmel għazla ahjar.

Da'l granet smajthom ijfahru hafna il Banda « VILHENA » ta'l Furjana għal programm sabih li dakket ftit ilu. Ga la darba dina il Banda kieghda taht il bacchetta ta's-Surmast Hare, li hu magħruf minn cullhadd għal hila cbira tiegħu, ma satax jonkos.

Disgrazzja cbira grat ftit ilu fl-Imsida lill certu Toni Caruana. Dana chien gejj f'carrozzin, ma' tliet hbieb ohra, m'il caċca, x'hin hadlu l-azzarin li chellu u laktu f'zakku hecc icreh li miet fl-Isptar f'il ghaxija stess.

F'it-22 ta'x-xahar fl-Argotti sejjra issir fiera u festa m'il Banda « La Vallette » għal gid ta'l Mutuo Soccorso ta'l Istess Banda u li issa jistgħu jidhlu fiha dauc li ma humiex bandisti ucoll. Ghalhecc dauc ta' huienet u dauc in-nies ta' kalb hanina li jridu jibagħtu xi rigali jagħmlu haġa seua hafna billi jċunu kieghdin jincoraggixxu opra ta' carita cbira.

Id-dinja collha hi mimlija bl-isem ta' Paulhan, il famus franciz li rebaħ il premju ta' l ghaxar t-elef lira li tat id-Daily Mail għal min jasal l-euuel fl-areoplan minn Londra għal Manchester, u uasal hu fost applausi u ghajjat ta' ferh u ghadda lil White li kabel chien mizmum bhala l-akua uehed. L-istess gazzetta issa ghamlet premju cbir iehor għal min jasal l-euuel bl-areoplan ucoll minn Londra sa Edinburgu u nitma li jieħdu dan il kalbieni Paulhan ucoll. Dal granet rebaħ premju iehor ta' għoli billi bl-areoplan tiegħu tala sa 1250 metru. Nistgħu mela ingħidu ferhana li il bniedem b'il hila u bl-intelligenza cbar tiegħu rebaħ is-saltna ta' ajru!

Is-Sur Ruggieru Muscat irtira b'il pensjoni minn Registratur-Cap ta' l Krati ta' Fuk uara zmien tuil li fih serva il Gvern u il poplu b'ir-rekka u b'imgiba tajjba. Ghalhecc hakku li issa jistriħ erba t-ijiem b'il quiet u dana ahna nixtiekuhulu b'kalbna collha. F'locu lahak is-Sur L. Benjagar u cullhadd ferah b'il għazla tiegħu ghaliex hu bniedem m'hux biss intelligenti u studjus hafna izda ucoll dhuli ma'n-nies u dejjem serva il poplu u keda dmiru b'ir-rekka collha. Ana nixtiekulu

hajja tuila u kauija shiha halli jgaudi il post li gie imgholli fih.

Is-Sultan il gdid, GORG IL HAMES, chien gie Malta fl-imchien ma' l mara tiegħu, ir-Regina Marija, fl-1901, fuk il bastiment *Ophir*; u cullhadd nahseb li ghadu jiftacar chemm chien milkugh u chemm frahna bih. Nitma ghaldakstant li ma jinsix dina il migja u l-imhabba tagħna lejh u li jhabrec ftit biex incunu mahcuma xi ftit ahjar minn dac li ahna issa. J'Alla!

Il gazzetti collha kieghdin ijfahru ir-Regina Alessandra ta' chemm ukfet ma's-Sultan zeugħa, kabel miet. Dina ma hallietux ukfet uehed biss u meta rat li ghadda għal hajja ohra infexxet f'bihja bla tarf. Fl-ahhar mumentu dahhlu lil uliedu collha ucoll barra m'ir-Regina ta'n-Norvegja billi chienet tinsab f'pajjis iehor u it-tabib curanti tiegħu Sir James Reid u it-tobba l-ohra chienu hemm ucoll; izda hu chien mitluf, u ma giex fih innifsu hliet darba meta taħh l-ahbar tajba li uehed m'iz-zuimel tiegħu ha l-euuel f'tigrija u rebaħ premju sabih, billi hu dana il-logħob chien ijhobbu uk, u ghalhecc ferah hafna. It-tabib tiegħu kal li chellu ftit ta' asma ucoll u ircada m'il bronchite li chien ha fi Biarritz billi hareg ijdur f'il gonna ta' Sandringham uara li collox chien niedi b'il hafna xita li ghamlet. L-ahhar chelmiet li kal chienu:— « Nahseb li kdejt dmiri seua » u ftit uara ghasfar.

Fl-Inghilterra collha, u l-actar f'Londra hemm vistu cbir uk u cullhadd liebes l-istud; dana jdum għal tliet xhur shaħ u l-irgiel uara dana iz-zmien jibiddu l-ingravata minn seua fi vjola, haġa li dahlet moda f'il meut ta'r-Regina Vittorja. Il kniepen ta' l cnejjes collha nakkru il gurnata collha u il Papa ordna li jsirlu it-talb. M'id-dinja collha u minn għand is-Slaten collha kieghdin jaslu eluf ta' telegrammi biex jatuhom l-ghomor u biex ijfissrullhom il ghafsa ta' kalb harxa li garrbu għal dina it-telfa hecc cbira.

Ir-Re jigi midfun f'il Cappella ta San Gorg f'Windsor f'il gimgha ta' Pentecoste; u l-iscultur famus Brusejoy hadlu mascra ta'x-xama biex ijċun jista jagħmel l-istatua tiegħu. Is-Sultan il gdid hareg Proclama li fih gharraf li il funerali ta' l mibchi Eduardu VII jsiru f'il 20 ta' dana ix-xahar u ghalhecc dic il gurnata ghandha tigi magħduda bhala vistu ta'n-nazzjon; u ghalhecc hadd ma jahdem fih u ma jsir l-ebda divertiment. Eduardu ma halla l-ebda gid cbir uarajh billi meta lahak Sultan ma chellu xejn imfaddal u 1-470,000 lira li chellu f'is-sena bhala Sultan chien collha jonfokhom spejjes u xalar.

Nifrah b'il kalb collha l'is-Sur Carlu Luigi Borg, is-surmast tant magħruf ta' l Isla, li f'it-tnejn u ghoxrin sena li ilu jghallem harġu tant zghazaħ imharrgin tajjeb minn taht idejh, talli fl-ahhar esami li chien hemm ta' l apprendisti għa't f'April li ghaddha, m'il erbgħa u ghoxrin li ghaddeu (fost mitejn) sebgha chienu m'il Cullegg tiegħu. Dana jagħmillu lahjar tifhira u lahjar tifhira u lahjar raccomandazjoni ghaliex juri li jrf jghallem bi hrara cbira l'it-ftal li jerhulu taht it-tiegija tiegħu.

D'il gimgha il Belt grañ zeuġ fattijiet coroñ hafna li compleu chexxu in-nies actar milli chieniu b'il biża. L-euuel uehed hu li xi hadd serak minn għand Lipton ta' Strada Reale ma'l hames mitt lira, hareġ u halla il bieb miftuħ uarajh u l-iehor li xi hadd tajjar b'dinamite il hanut ta' l-parrucchier Cutajar ta' Strada Teatro, f'il hin li junu għaddejjin in-nies għal Manoel, f'id-disgħa u qūart ta' f'il għaxija. Imn'Al-la li ma inzerata chien għaddej hadd għaliex il hgieg baka sejjer sa fejn l-Istamperija ta' *Chronicle* u f'il vetrina ta' faċċata baka diehel donnu vlegeġ, għax sgur chien joktol hafna nies. Il hanut imbagħad kabad u xorti li chien hemm il bahrin f'hanut f'il krib biex tfeū in-nar għaliex chien jakbad il qūartier collu, Hakku ta' min ijfahru tasseū, certu Ġuzè Buhagiar talli dahal go id-dħaħen u in-nar biex salva bahri li chien għaxi geūa billi kata nifsu, u dan Buhagiar għal bravura li għamel għal ftit ma halliex hajjtu hu ucoll billi it-tabib habriechi Bernard laħku tista tghid f'gat. Għal dana il curagġ cbir li ūera hakku minn jagħmillu il kalb b'xi premju u lill bahrin ucoll; u nitma li il pulizija ttarfar ftit rixa halli takbad lil daūna il hafna banavolji li kieghdin jagħmlu daūna id-delitti tant coroñ taht inniehirha forsi biex juruha li ma għandhom l-ebda biża minnha billi jafu li hafna minnha ma humiex b'iz-zejjed biex jakdu dmirhom.

Hafna nies fahhruli shih il Dun Ġuzèpp Busuttii, Cap-pillan ta' Marsaxlocc għal hrara cbara li kieghed juri għa'n-nies ta' dac il port m'hux biss izda biex minn flusu jcabbar il cnisja ta' hemm billi saret zghira ūisk għal cumdita ta' poplu. Nitma ii xi benefatturi ta' kalb tajjba jghinuh palata chif jixrak u jecc ij-cunu jridu jagħmlu dan jistgħu jhallu il flus għand Dun Frangisc Vella ta' Curja ta' Iskof. Alla jcartarlu cull risk u jatih għomor tūil għal gid ta' ernieħ u biex ijghaddi il dic il parroċca dejjem il kuddiem.

Ahbarijiet ta' Barra.

Inhabbru b'il kalb collha li għa's-sajf li gejj sittax il biċċa ta' l-guerra americana għandhom jigu jagħmlu zjara f'il Mediterran u għalhecc Malta ucoll; u billi fukhom sejjrin j-cun hemm m'al erbatax il elf ruh tistgħu taħsbu jecc ijkallghu-niex buccun hobz ta's-smid f'il ftit granet li jdumu haūn. Għandna bzonna għa'n-nixfa ta's-sajf d'il bexxa xita!

L-Ingliži tellgħu il bandiera fuk il il gżira Herd, fl-Arcipelagu Franciż.

Il guerra bejn it-Toroc u l-Albanisi hraxet għal l-aħħar. It-Toroc ibbumbardaū ir-raħal Godantz u katlu bejn nisa u tfal, ma'l hames mitt ruh; izda l-Albanisi b'hecc ma humiex sejjrin jaktgħu kalbhom billi għalenija uahħlu f'rashom li imkar jecc jinkerdu sa'l aħħar uehed taht il madmad izjed ta't-Toroc ma jokogħdux.

Il Lake Charles City, f'il Luisiana, fl-America, inharket u hemm ma'l hames t-elef ruh li ma għandhomx fejn ijdabbru rashom. Il hsara tlahħak ma'l miljun lira sterlina. Hemm mejjta ucoll xi nies.

F'Sion, fi Spanja, in-nies riedu joktlu tabib għaliex għamel certifikat li tifla ta' għaxar snin chienet mejjta f'il hin li dina chienet mitluta biss taht għaxūa kaūūija. Meta għalkuba f'it-tebut it-tifla stembħet izda damu ma semgħuha u meta fethulha chienet tant katgħet nifisha li ūara ftit mietet tasseū. Meta jmutilcom xi hadd kejsu li it-tabib jeżaminah seūna li ma tmorrux tidfnuh hajj bħal ma jigri u gara bosta drabi!

F'Parigi billi il mishut lussu tuk in-nisa chiber bla tarf beda jsir hafna serk m'il hūienet meta j-cun hemm il folla anche minn sinjuri ta' aħjar soċjetà. Dan l-aħħar xbejba ta' ūahda m'il aħjar familji serket manxò li jkum xi tliet liri izda inkabdet. Niesha talbu li jħallsu imkar erbghin darba li chien jisūa basta ma tigix iccundannata fuk serk, izda il Hakk għamel tiegħu u giet imūahħla xahar ħabs. Meta rat ruhha iddusunurata ħarget revolver f'il Korti stess, sparat għal rasha u bakgħet mejjta. Rajtu f'hiex ijuassal il mishut lussu hux!

F'Baltimora, fl-America, ftit ilu gara fatt li jchexchex. Certu George Robish li chien jahdem f'il minjieri chien mi-bgħud hafna minn shabu għaliex chieniu jifhmu li chien il ūidna ta' l-capijiet ta' l-minjera u li hu li jsefsfilhom cull ma jigri. Chien nhar ta' Gimgha x'hin sicru, marru habtu għalih go daru, xeddeūūlu curuna ta' x-xeūc, sammruh mn'idejh u riglejħ bl-imsiemer fuk salib u x'hin arbulaūħ f'ħofra bdeū jinsultaūħ, jisfnu, jdokku, ijgaraūħ b'il gebel u jatuh b'il mus. Għad li ūaslet il Pulizija u niżzlitu ūara ftit miet fost ugiegħ l-actar cbir. Bosta minn daūc il klub ta' tigris geūū arrestati.

F'San Pietruburgu, ftit ilu, gara delitt icreħ ūisk. Certu Cap-tan chien għarus it-tifla ta' l-miljunarju Gorschin u jum uehed x'hin chien kieghed jecol għand il għarusa beda jinsulta il hutha, zeuġ zghazagh, li in-neguzjanti huma hafna hallelin. Daūn nafu u hebbu għalih. Meta ra hecc hareġ ir-revolver u spara fuk cullhadd u katel il daūc it-tnejn, lil missierhom u lil għarusa ucoll! F'hiex ijuassal ix-xorb meta jitle f'ir-ras!

F'Messina, ftit ilu, għamel riefnu li juahħax u ūakka hafna minn daūc id-djar li chieniu tgħeżzu b'it-terremot ta' l-1908. Barra minn dana sar ħruk cbir f'id-depositu ta' l-injam ta' l-barracchi u għal ftit ma tajjarx fl-arja il porvlista ucoll. Don-ħa Messina ma tridx tinbena m'il gdid.

F'Whitehaven, fl-Inghilterra grat disgrazzja li tbiċchi, Xi mija u erbghin minatur chieniu jahdmu f'miniera ta' l-faham xi hames mili taht il bahar. Dina kabdet u daūc l-imsejnin bakgħu collha mixūijin hajja. Ma salvaūħ ħlif xi erbgha biss. Is-Sultan il Gdid ittelegrafa minnufih biex juri lil familji tagħhom li ghela tasseū għal din it-telfa ħarxa.

L-is-Sultan Eduardu dahlu raūħ xi 350 nies ta' familji reali u xi hamsin elf ruh m'il poplu. Għal funeral sejjrin jaccumpanjaū ghoxrin sultan milli kieghdin jirrenjaū.

Min ijrid jixtri LINCA TA' L-ISTAMPA seūda għal cot-ba jeū għal gurnali, ta' l-famusa **Fabbrica Lorilleaux**, bi rħis, jicteb Strada San Vincenzo No. 12, Ta's-Sliema.

Il Cometa Halley.

(Tissocia minn numru ta' kabel.)

L-antichi chienu jghidu li il cometi ma chienux haġa oħra ħlief carrijiet ta'n-nar li chienu sejjrin bl-erüieħ ta'l in-dannati għal infern. U dana ma kalux xi üieħed ta' üara il muntanji izda Whiston, dac li laħak Professur ta'l Matematica fl-Università ta' Oxford üara Sir Isaac Newton. Daüna il cometi haüüdulu tant rasu li chiteb opra imsejjha «*A New Theory of the Earth*,» u li fiha kalhom tant ħoxnin li meta nakraühom illum ma nistgħux ħlief inżommu żakkna b'id-daħk biex ma tmurx tixpacca.

X'ijghid Trevena fuk il pericolu? Ijghid li ma hemmx għalfejn nimleü rasna; izda jghid ucoll li xi darba jista jigrilij cometa taħbat magħna u tagħmilna trietak; u jtehimna li m'hux l-eüüel darba li f'd'id-dinja nakgħu bcejjeħ ta' gebel minn xi dinjiet imfarrca u li bosta drabi cüiecheb sbiħ li chienu jaraühom l-astronomi collha lün bla ñakt saru bħal ħuġġieġa nar u ma dehrux iżjed, actarx imfarrca, bħal ma ħasbuha Newton u Halley, minn xi cometa.

Naraü issa x'ijghid il Prof. H. H. Turner, D.Sc; F.R.S. u Prof. ta'l Astronomija fl-Università ta' Oxford, fl-articolu li chiteb f'in-NASH'S MAGAZINE ta' Mejju li aħna fiħ. Dana fac-carna li il pesta u in-nar il cbir li kered Londra fl-1665-66, chienu kalu li chienu ħtija ta'l cometa li dehret f'dic il ħabta u Milton stess chien jifhimha hecc b'għerfu collu meta canta f'il «*Paradise Lost*»:— *A comet that from his horrid hair shakes pestilence and war.*» Cranmer ucoll fehem li id-dehra ta'l cometa ta'l 1532 ehienet il caġun ta'l pesta li ħacmet fuk l-Inghilterra. Faccarna ucoll li meta Newton sab il *ligi ta'l gravitazzjoni* (igifieri chif il pjaneti f'is-sema jigħbdu üaħda il l-oħra) u chitibha fi ctieb li semmih *Principia*, billi chien fkir u għalhecc ma chellux flus biex jistampah, Halley ħareġ il flus minn butu hu għad li ma tantx chien jista lankas biex xerred ma'd-dinja dac id-daül ta' għerf cbir li chien ħiereġ minn moħħ Newton t'loc li għier għalih. Fuk il periclu dana il għaref astronomu ijghidilna:— «*But there is no need for alarm*» igifieri li ma għandniex għalfejn nibzghu, u jghidilna għala:— «*we passed through a comet's tail in 1861 without noticing it, and though gases of a poisonous character may be present, they are in a state of extreme tenuity—say 100,000th of the atmospheric pressure. And if they do happen to mingle with the higher reaches of our atmosphere, they may take long to reach us at the bottom of it. The dust shot up high into the air by the Krakatoa explosion in 1883 took years to fall down again. A comet's tail may be more flimsy than these statements suggest—it may possibly be less than nothing. The suggestion has been made (though it still remains to test it) that the tail is no more substantial than the wake of a steamer or the ripples from a reed in the stream. We know that matter is continually being shot out from the sun in all directions. Possibly the head of a comet stems the stream as it meets it, and in doing so renders it visible. If the tail of a comet is formed in this way, then on the night of May 18 WE SHALL MERELY BE A LITTLE MORE SHELTERED THAN USUAL INSTEAD OF BEING EXPOSED TO ANY SPECIAL DANGER. In any case the situation will barely be noticeable.*» Fi ftit cliem, scönd chif ijrid ijtehimna dan il għaref astronomu m'hux biss li f'it-18

ta' Mejju ma incunux f'il pericolu u li ma nintebħu b'xejn ħazin, izda li actarx incunu xi ftit actar f'is-sod, u għalhecc ma għandniex għaliex insaħħnu rasna fukha.

M'ix-«*SCIENZA PER TUTTI*» nieħdu illi scönd il calcoli li saru fl Frar li għaddha id-diametru ta'n-nucleü chien m'hux ankas minn 307,900 chilometru u it-tul ta'd-denb xi tmien miljuni chilometri. F'il 20 ta' April chienet bogħod m'ix-xemx 91 miljun chilometru, u chienet miexja 42 chilometru cull minuta seconda f'il ħin li id-dinja ma tigris ħlief 31. Meta f'it-2 ta' Mejju għaddiet minn fejn Venere chienet bogħod minn dina il pjaneta xi għaxar miljuni chilometri, u jecc Venere fiha in-nies għandha tääħħaxhom b'id-daül tagħha billi tgħaddi ħafna actar f'il krib milli tgħaddi m'id-dinja tagħna.

F'it-18 ta' Mejju in-nucleü ta'l Cometa jcuu bogħod ħmis-tax il miljun chilometru minna, f'il ħin li fl-1835 ma chienx bogħod ħlief tmien miljuni, u għalhecc il Cometa m'hux biss dehret ħafna actar u b'daül üisk aküa izda la ma għamelx ħsara f'dic is-sena ma nafx għala għandu jagħmilha issa li sejjra tgħaddi actar f'il bogħod. Nibkghu nistgħu naraüha sa'l aħħar ta' Gunju; u minn chemm haün nies ħajja ftit huma daüc li jerggħu jaraüha jeü li jcuu jistgħu jiftacru f'dina id-dehra t'issa.

Sa chemm dina il Cometa ilha tidher minn għoxrin seclu shaħ üieħed jista jifhem li hi magħmula minn xi ħaġa soda li ma tinħallx jeü tixxerred malajr. Jitimgħu ħafna li billi issa jistgħu juzaü għal eüüel darba l-ispettroscopju (strument li biħ jistgħu jaraü x'metalli jidħlu fiha) jcuu jistgħu jaktgħu dina ix-xeüka cbira. Il fotografija tgħin ħafna ucoll, billi ir-ritratt li jittieħed għad li jcuu zgħir ferm jista jitcabbar ħafna u jaraü sa fejn ma juassalx it-telescopju.

Nifthu ftit il ctieb famus ta'l imfaħħar astronomu american, Prof. W. H. Pickering, imsejjah *Popular Astronomy*, u insibu li fl-aħħar darba li deheret, fl-1835, meta üaslet f'il *perielju* (igifieri f'il post l-actar vicin lejn ix-xemx,) tilfet id-denb li ma raġax beda jidher ħlief meta üaslet ħdejn il pjaneta Marte, u dana id-denb ma chien jixbaħ xejn il ta' kabel.

Sir John Herchell jifhem li in-nucleü jdur fuk il pern tiegħu bħal ma iddur id-dinja għax gie li ra, fl-1835, in-nar jittajjar minnu bħal ma raddiena ta'l gigidifocu ittajjar minna is-suffarelli.

Hooke, sa m'il 1685, ra li id-denb hu magħmul m'in-nar li jittajjar u li jintafa l-ura minn nucleü.

Scönd Cowell u Crommelin, il famusi astronomi ta'l Osservatorju ta' Greenwich u li għamlu tant studji sbiħ fuk dina il cometa li l-Università ta' Oxford sejjra tippremjahom, kalu li l-aħjar post biex jaraü il Cometa huma l-Aüstralja u il Gappun; u dina hi telfa cbira għax-Xjenza għaliex iz-zeüġ telescopji li hemm il dic in-nahħa üieħed f'Xangaj u l-ieħor f'Manilla ma għandhomx x'jaksmu għal kaüa ma daüc li haün fl-Eüropa u għalhecc ma jistgħux minn hemm jistudjaüha tajjeb daks li chiecu għaddiet actar krib lejn l-Eüropa.

In-nucleü ta' cometa hu tant irkiek li minn taħtu tista tara għaddejja imkar cheüeba m'iz-zgħar u għalhecc meta jgħaddi minn kuddiem ix-Xemx ma jagħmel l-ebda dalma bħal ma jigri fl-eclissi; u dana jisguraħulna il Prof. Archenhold ta'l Osservatorju ta' Treptow li f'il 5 ta' Dicembru li għadda ra in-nucleü ta'l Cometa Halley għaddej minn fuk cheüeba bla ma ħbiha għal collox.

Il Pickering jifhem li in-nucleu ma hux magħmul minn biċċa uħda iżda minn hafna bcejjeċ żgħar kieghdin hdejn xulxin ijghumu f'gass irkiek u li aħna imħabba f'il bogħod naraħhom bħal haġa uħda. M'ix-xkuk bejn dañ il bcejjeċ (meteori) tiehed jista jara il cūieheb għaddejjin.

Hemm xi astronomi li jridu jgħidu li id-denb ma jūas-salx sa'd-dinja, iżda il Prof. Barnard ta' Osservatorju ta' Yerkes jisgurana li jkun tant tūil li ingħaddu minn go fih.

Il Bouvet għamel proposta lil-*Societè Astronomique de France* biex ijtalla bħal balluni żgħar f'il għoli term biex jiġbor xi ftit m'il gass ta' denb il Cometa biex jara x'inh; u il Guillaume, ijjrid ijsibhom billi jdeñueb l-arja. Li f'denb il cometi hemm il gas tant velenus imsejjah cianogenu ġa jafuh iżda jkun tant hafif li ma jagħmlilniex ħsara.

Nisinghu issa x'ijghid il għaref astronomu Camille Flammarion, id-Direttur ta' famus Osservatorju ta' Juvisy, hdejn Parigi, chemm il darba il Cometa tahbat magħna b'denbha. Dana kal li jecċ tersak f'il krib tista tagħmlina ħsara cbira; iżda ma kalx li sejjra tersak f'il krib, biss kal li chif inhi rieska ma nistghux inhossu hliet ftit ta's-šana barranija.

Il Prof. Riccò, ta' Osservatorju ta' Catania, hu tiehed m'il aħjar astronomi li tgħodd illum l-Italja. Nisinghu mela ftit x'ijghid fuk dina il Cometa.

M'il istudju li dana il għaref beda jagħmel bl-ispettroscopju ġa jista jgħid li in-nucleu hu magħmul minn xi haġa biċċa magħkuda u oħra mahlula li minn go fihom ma jgħad-dux raġġi ta'x-Xemx. Id-denb hu magħmul minn idrogenu u carbonju. Sabu ucoll, m'il fotografiji ta' ispettroscopju, li hemm ic-cianogenu u gass ieħor magħmul m'il azotu imħallat ma' carbonju.

Fuk il pericolu il Prof. Riccò kal illi dina il biċċa magħkuda ta'n-nucleu ma tistax tkun cbira uisk. Il Cometa Lassalle għaddiet, fl-1777 u fl-1779, darbtejn minn kalb il kmura ta' pjaneta Gjovi minnġhajr ma għamlitilhom l-ebda ħsara; m'hux biss iżda chienet hi li biddlet it-triek tagħha b'il gbid ta' gravitazzjoni tagħhom.

Dana l-astronomu jifhem ucoll li dana in-nucleu ma hux biċċa šiħa iżda magħmul minn hafna bcejjeċ żgħar li jsejjhulhom metereoliti u aereoliti.

L-astronomu Schiapparelli chien ũera chif il cometi cull tant jinferku u minnhom johorġu ktajja minn dauc il cūie-
cheb li naraħ cull tant jiġgerreū fl-arja.

Minn dana collu il Professur Riccò jifhem li chiecu anche chellha tolkotna b'in-nucleu dina il cometa ma tagħmlilniex ħsara hecc cbira li ittajjarna fl-arja. Biss ijcollna xita ta' gebel fuk rasna (u dina ma hi haġa xejn ġdida għa'd-dinja,) li tista biss tagħmel ħsara fejn u il min tolkot; iżda li m'hux li ittajjarna fl-arja maħruka bħal ma kalu xi oħrajn. Iżda billi m'id-dinja collha il bniedem ma jgħammarx hliet fuk uħda m'il erbgħa tagħha, actar jista jkun li tieħu cinquina ta' l-lottu, jgħid il Prof. Riccò, milli jaka fuk raseċ aereolitu. Minn chemm ilhom jiftacru in-nies fl-istorja darba biss jafu li naka m'is-sema aereolitu u katel bniedem u dana gara krib Milan u aktgħu fuk ras min gie? fuk ras patri.

Barra minn dana inżidu ucoll li jecċ il cometa għandha denbha tūil hafna miljuni u tista tolkotna bih, iżda il biċċa jebba ta' rasha ma hix cbira uisk u għalhecc trid tkun fula

f'kargħa biex f'dac il cobor collu ta's-smeūiet fejn għandha fejn timrah chemm trid għandha tigi tolkot fukna li f'dac il cobor collu aħna żgħar hafna, u għalhecc ijghid:— « *la probabilitè di un urto di esso (nucleo) con la terra è cosa appena possibile ma estremamente improbabile.* » Biss ijghid li il gassijiet li fiha f'denbha jistgħu joktluna bl-asfissija, għaliex ic-cianogenu hu tiehed m'il akūa veleni li nafu bihom. Iżda irridu niftacru li minn dana il velenu hemm ftit u imxerred hafna li chemm chemm tiehed jista jati casu, u għaldakstant jecċ jithallat ma' l-arja tagħna ma hemm l-ebda pericolu li joktolna, billi fl-arja ma jkun hemm actar gassijiet ħżiena milli jkun hemm ma daħar xi fabbrichi ta' hsejjeġ ta' chimica.

Inżidu haġ'oħra li billi dana id-denb gejj jiġri lejna b'giri li jūaħħax u id-dinja kieghda tigrì contra tiegħu b'giri ucoll cbir hafna meta dana id-denb jahbat ma' arja tagħna titnissel šhana tant cbira li dañna il gassijiet periculusi jinħarku jeū jinferku u m'il gassijiet li jittūieldu minnhom ma għandniex għaliex nibzghu għaliex ma jistgħu jagħmlulna l-ebda ħsara.

Aħna ġa għaddejina darbtejn oħra minn go denb ta' cometa, fl-1819 u fl-1861, u l-astronomi biss chiecu jafuh għaliex missierijietna u aħna ma intbaħna b'xejn; u fl-1872 u fl-1885 iltkajna ma' frac ta' Cometa Sella meta inferket u hliet xita ta' cūieheb gerrejja ma rajna xejn.

U x'sejjrin naraħ f'is-sema f'id-dsatax ta' Mejju? Actarx l-arja titħaūad, u naraħ bħal dañ ta' aūrora boreali; l-elettricità ta' arja titkalleb, u nilmħu xita ta' cūieheb gerrejja. Jista jkun ucoll li billi tgħaddi f'il bogħod hafna minn dana collu ma naraħ xejn, bħal ma tgħidilna it-*Tribuna* fl-articolu li giebet fuk dina il Cometa, li minn darba għal l-oħra kieghda dejjem tnakkas għalhecc m'id-dija tagħha, bħal ma hi kieghda dejjem tnakkas m'il cobor ucoll, tant li meta jieħdulha ir-ritratt l-astronomi ma tidherx hliet bħal cheūcba imfarfra hdejn l-oħrajn. U lankas nafu jecċ id-denb hux sejjer jibka sa jasal hdejna tant tūil li jista jolkotna, u lankas nafu jecċ jibkax miexi chif inhu gejj jeū jibdelx ir-rotta għaliex jecċ jiġri dana jista jkun tūil chemm jkun tūil ma jolkotniex sgrur. Għaldakstant ma hemmx għaltejn tiehed ijsaħħan rasu li sejjer ijmut għal issa għaliex actar għandna għaliex nibzghu m'il gassijiet li ħiergin ta' cull jum m'id-Drenagġ, milli m'il gassijiet ta' cometa, għaliex dauc tasseū kieghdin javvelenaūna l-arja ta' cull jum u kieghdin ijgibulna hafna mardijiet coroh.

Naraħ ftit issa x'ijghid l-astronomu franciż Ernest Costet f'il ctieb tiegħu *L-astronomie pour tous.*

Dana jgħidilna li il għedd ta' cometi hu cbir uisk u li meta lil cbir astronomu Kepler stakseūh chemm hemm cometi f'is-sema dana tiegibhom:— « Daks li hemm ħut f'il baħar, » u frattant s'issa l-ebda uħda għadha ma għamlet ħsara l'id-dinja. Hafna nhom biex jerggħu jidhru jridu hafna snin u hemm min min ijjrid għallankas disa t-elef sena. Fl-1856, meta chellha tidher il Cometa Biela, cullhadd chien xeghel li chienet gejjja xi disgrazzja cbira iżda il għaref astronomu Arago kallhom li ma chienx hemm għal fejn jibzghu għaliex dina il cometa chellha tgħaddi xi tmienin miljun kilometru bogħod m'id-dinja u hecc gara billi għaddiet, bla ma hadd biss intebaħ; u billi id-denb ta' cometa dejjem jibzghed m'ix-xemx, scōnd Delandres, hemm xi haġa ħierġa dejjem m'ix-Xemx li teheccih minnha u li scōnd il calcoli li għamlu xi astronomi fuk MITEJN U

ÜIEHED U TMIENIN li jintlagħbu favur tagħna, ũahda biss tista titla contra tagħna u taħbat magħna il Cometa!

Induru issa biex naraũ ftit x'kal fuk il Cometa Halley il għaref astronomu Isidoro Baroni, f'articolu sabiħ iehor li deher fuk il-« LETTURA » ta' dana ix-xahar.

Dana jgħarrafna li il Cometa ũaslet fl-actar pont bogħod m'ix-xemx fl-1873 u chienet hames miljardi u 277 miljun chilometru bogħod! Id-daũra collha li tgħamel hi ta' tnax il miljard chilometru! Dina t'issa hi id-disgħa u għoxrin dehra sigura ta' Cometa scond Halley, Pingrè, Arago, Hind, Cowell u Crommelin. Luċju Anneũ Seneca, il għaref filosofu ruman, chien l-eũuel ũiehed li studja il cometa ta's-sena 12 kabel Cristu, u li kal li il cometi huma pjaneti bħal l-oħrajn contra il fehma imkarrka ta' Aristotile li għix 350 kabel Cristu. Id-dehra ta' Cometa f'is-sena 66 ũara Cristu ħabtet seũũa seũũ ma'l martirju ta' San Pietru u ta' San Paũl u ma'l meũt ta' dana Seneca ucoll.

Ta' dana Seneca chien hemm ritratt ta'z-zejt fuk il Purterija ta' l Cunvent ta' l Capuċcini ta' l Birgu (li ma naix għadux hemm). Astronomu iehor li beda jgħid bħal Halley li il cometi chien pjaneti chien il franciż Maupertuis, fl-opra tiegħu *Figures des Astres* stampata f'Parigi fl-1742. Bl-ispettroscopju sabu li f'il cometi hemm il petrolju u l-acitylene u is-sodju barra m'ic-cjanogenu li semmejna. Li ix-xemx tinbotta id-denk bogħod minnha kaluh Kepler, Olbers, Faye, Bredichin, Schiaparelli u Arhenius. Fl-1856 u 1864 ħarġu zeuġ cotba b'it-taljan li ħabbru li billi chien sejjrin jidhru zeuġ cometi cbar chienet sejjra tispicċa id-dinja, il cometi deħru chif kalu izda id-dinja għadha iddur sa'l-lum! Il Cometa f'it-tnax ta' Frar li ħareġ deħret r'għamla ta' bastun u f'il 5 ta' Marzu f'għamla ta' imreũũha jeũ bħal V miftuħa. Scond l-Osservatorju ta' Greenwich f'id-dsatax ta' dana ix-xahar għandha tidher l-aħjar f'it-3 u 22 sa' l 4 u 22 minuta ta' f'il għodu, u tcun miexja MIJA U HAMSIN DARBA actar minn balla ta' canun! Il cheũcba li tcun tidher fuk il Cometa tcun il pjaneta Marte dic id-dinja oħra li jifhmu li hemm in-nies ijgħammru fiha.

Ĥafna astronomi tkassmu f'Madras (Indja), fl-Aũstralja, f'il Gzejjer Hawai u f'postijiet oħra f'il bogħod, biex ijcunu jistgħu jaraũ għaddejja aħjar il Cometa. ũara naraũ x'ijgħidu u ingħarrfucom aħjar. Pastroff, fl-1819, chien ħa ritratt ta' Cometa għaddejja minn fuk ix-Xemx. Fuk il pericolu jargħa jtenni li ma hemmx għaliex insaħħnu rasna. Dana l-articolu ta' l Baroni hu tũil, sabiħ u fiħ ħafna stampi interessanti izda billi dac li kal connu ġa għidnih ma ridtx intenni.

M'il « PENNY MAGAZINE », numru 603, nieħdu li Nelson tũieled u ir-Regina Vittorja telgħet fuk it-Tron għal ħabta ta' meta-deħret dina il Cometa, u jiema sgũr li il meũt ta' l miħchi Sultan Eduardu Sebgha għad tibka tisemma, għad li ma għandhiex x'taksam, ma deħriet oħra ta' dina il Cometa. L-actar Cometa sabiħa li katt deħret chienet dic ta' Grosser, f'is-17 ta' Marzu 1843, u chienet tant tiekk li cullhadd chien jista jaraha bla tbatija ta' xejn. Il Cometa li inchixfet d'is-sena f'Johannesburg hi sabiħa u cbira daks dic ta' Halley u fl-erba xhur li ila tidher deħret b'inħar ucoll. It-tul ta' denbha hu xi disa miljuni mili bħal ma deher s'issa minn go't-telescopju ta' l Osservatorju ta' Cambridge. L-aħjar studju kiegħed ijsir b'it-telescopju ta' l Professur Newall li hu l-acbar ũiehed ta' d-dinja. Dina il Cometa ta' Johannesburg hi miexja lejna b'il

ħeffa ta' hames miljuni mili f'is-siegħa!! Fl-aħħar tcun tidher b'il għajn. *Delta* li chiteb dana l-articolu kal li ma hux impossibbli li il Cometa tista taħbat magħha izda anche jecc katt taħbat ma hemm l-ebda pericolu. Astronomu iehor kal li jecc il cometa tilħakna b'il gass tagħha dana jagħmilna tant ferħana li cullhadd jakbdu bħal delirju ta' ferħ u ta' daħk sa chemm b'dana il ferħ u dana id-daħk, billi jcun tant kaũũi, cullhadd ijmut. Ejj għallankas jecc katt il cometa joghgħobha tħabbat rasha magħna immutu meũta suret in-nies, u għalhecc ma għandniex għaliex inseũũdu kalbna għaliex immutu f'is-sacra b'il ferħ. X'hemm isbaħ minn dan milli tmut tocrob f'kiegħ ta' sodda b'xi traċna f'dahrec?

Hemm min ijrid ijũaħħal fiha li hi il ħtija ta' l Etna, ta' l faũran ta' Parigi, ta't-terremoti u x'naf jien. Il ħaġa li jisguraũna minnha ix-xjenzjati hi li il Cometa hi u għaddejja tcarcar magħha il gassijiet ħżiena li hemm miġburin fl-arja u b'hecc tagħmilna ħafna gid.

Il famus astronomu taljan Padre Alfani għamel dan l-aħħar conferenza sabiħa ħafna fuk il Cometa Halley li fiha kal dac collu, tista tgħid, li ġa għedt jien f'in-« Nahla » u għalhecc ma hemmx bżonn li ũiehed jtennih. Fuk il biża kal li billi minn ġo denb il Cometa jidhru tajjeb il cũiecheb dana hu tant irkiek li l-arja tagħna hi tkila daks ic-comb ħdejh, u jfehminna li malli tgħamel l-inkas nakra ċpar malajr jitgħatta collox, u minn ġo dana id-denk naraũ il cũiecheb! Jgħidilna ucoll li dana id-denk hu actarx magħmul minn carbonju, li ma hux velenu jeũ actarx xi fenomenu elettricu. Għaldakstant ũiehed ma għandux għax jokgħod jibza li sejjra tigrilna xi ħsara billi ingħaddu minn ġo denb il Cometa għaliex ġa għaddejja bla ma ġralna xejn. Ijzid ucoll li dina il Cometa chiecu chienet vapur-ta' l-art li jigril mitt chilometru f'is-siegħa biex tagħmel id-daũra tagħha u jargħa jasal ħdejna chien ijrid 13,689 sena, u chiecu chienet balla ta' canun m'il ebar 765 sena!!! Mela kaũũu klubcom u la tibzghu xejn!

Il għaref Prof: Milloswich, astronomu fl-Osservatorju ta' l Cullegg Ruman, għamel il calculu meta għandha tcun tidher dina il Cometa f'ix-xahar ta' Mejju f'Ruma. Billi aħna krib ħafna għal Ruma nistgħu ingħidu li daũna il ħinijiet ijgħoddu għalina acoll. Minn daũna naġħzlu li f'is-16 titla f'il 5:20 ta' f'il għodu u tinzel f'il 5:32 ta' f'il għaxija; f'il 21 titla f'is-7:09 ta' f'il għodu u tinzel f'id 9:52 ta' f'il għaxija; f'it-22 titla 8:09 a.m. u tinzel 10:28 p.m.; f'it-23 titla 9:02 a.m. u tinzel 10:53 p.m.; fl-24 titla 9:41 a.m. u tinzel 11:19 p.m.; f'it-28 titla 10:52 a.m.; tinzel 11:33 p.m.; u f'it-30 titla 11:11 a.m. u tinzel 11:36 p.m.

LOGHOB.

It-tifsir ta' x-Xarada ta' l gimgħa l-oħra hu:—

HUT - TAFA

TAHBIL IL MOHH.

Peppi il Censa kallha:— « Zi. »

Hi ũieġbitu u kaltlu:— « Zi. »

D'il praspura chif inhi? S.

Min hu marid bi-ANEMJA (akar ta' G-demm) u jrid ijfiek F'GHOXRIN gurnata jiehu

L' ELIXIR TA' S. VINCENS DE PAOLI

Is-Sur G. Muscat ūara ghaxar snin ugiegh ta' ras kaūūi bla ma sata jfejku b'xejn ma't-tielet flixcun għaddielu collox. Is-Sur Rinaldu Perini ucoll fejjak l-libnu, ma't-tieni flixcun, minn anemija kaūūija. Daūna is-sinjuri ucoll li sejr insemmu ippruvaūh fukhom stess jeū fuk xi hadd iehor u hargu jiftahru: Dr: Edward L. Vella; Dr. Paolo Sammut (Sliema); Prof: Dr: C. Sammut; Prof: Dr: G. O. Galea; Farm: C. Arpa; Farm: G. Gili; Prof: Dr: S. Grech; Onor: Dr: A. Pullicino; Dr: L. Albanese; Negte: G. Tagliaferro; G. Sultana; Ant: Diacono; Avv: Francesco Cardona u hafna ohrajn.

Jinbigh fl-ispizzerija ta't-Tabib

FABRIZ BORG.—Il Belt.
267, STRADA REALE.

GHAN = NERVUSI!

Meta thossoc ghajjen, kalbec seūda, nifsec maktugh, bla rkad u bla aptit, tishon għal xejn; meta tara collox icreh, cullhadd jobogħdoc, collox imghaūūeg f'il hajja u tibchi jeū tidhak għal xejn b'xejn ijcolloc dic il marda li jsejjhulha

NEURASTENIJA

u jecc tasseū hemm medicina li tista tfejjaħha jeū li tagħmillec hafna gid hi

L-ANTINEVROTICU

TA'L

Prof: DE GIOVANNI

li chiteb l-isbah opra fuk dina il marda; u li giet imfahħra hafna m'il ahjar tobba ta'l Italja. Timbiegh fi fliechen għand

I-Ispizzjar ALFREDO CUMBO

ta' kuddiem il Club ta' Strada Rjali ta'l Belt.

IPPRUVAUHA! GID TISTA TAGHMEL BISS.

SCOLA TA'T-TIFSIL.

Fi Strada Reale, numru 32, f'Birchircara, infethet Scola għdida ta't-tifsil għa'r-rgiel u għa'n-nisa, collox fuk l-arti ta' geometrija. Min ijrid jitghallem ijmur għand il PROF: VIN-CENZO GRECH li gie ippremjat minn Accademji ta' Londra Parigi u Torino billi jaf ijfassal hafna. Il hinijiet huma m'it-8 ta' f'il għodu sa't-8 ta' f'il għaxija. Jbiegh ucoll mudelli għal l-ilbiesi ta' rgiel u ta' nisa bi prezzijiet irħas.

IS-SAHHAR FALZUN

Billi dana ir-romanz patriu-originali intgħogħob ūisk u hafna li ma chienux imsieħbin f'in-« Nahla » xtieku jakraūh, dalūakt toħroġ fi ctieb l-eūuel taksima. It-tieni taksima tibda tidher ma iddumx f'in-« Nahla » u m'hux sgrur li ūara toħroġ ucoll fi ctieb jecc l-eūuel taksima ma tinbieghx collha.

BRITANNIA

STABILIMENT G'DID

Ta' Ferramenti, Ghodod, Huejjeg ta' Chimica u Fotografija, Zebgha, &c.

INJAM

ta'l ahmar, ta'l abjat, u ta'l caūba.

Collox m'il irħas u m'il ahjar.

BRITANNIA

Tridu tfieku f'kasir zmien u b'nefka zghira m'id=

DIABETE ?

Biex ma jibdielcomx uzau m'il actar fis il

FERMENTIN

li hu imfahħar hafna, chif hakku, m'il ahjar tobba.

Jinbigh il Belt fl-Ispizzeriji:— ta's-Sur A. Cumbo, Strada Rjali, 26; ta's-Sur Fabriz Borg, Sda Rjali, Nru. 267; ta's-Sur Fred Gera, Sda S. Giovanni, Nru. 4; ta's-Sur Stilon, Sda Rjali, Nru. 245; u f'St: Paul's Pharmacy, Sda S. Paolo, Nru. 277. Bormla għand l-Ispizzjar G. Farrugia, Sda S. Paolo u Hal Kormi għand l-Ispizzjari Nicola Spiteri u G'anni Gatt.

Morru għand l-Agent Morina ta' Strada Rjali ta'l Belt biex jaticom ctieb B'XEJN b'ic-certificati.

FLUS! FLUS! FLUS!

Min ijjid jixtri jeŭ ijbigh titoli b'il premju jeŭ bl-im-ghax, u l-actar ta' **Ferrovja Turchia Europea, Credit Foncier, Croce Rossa** u oħrajn ijjur għand **is-Sur C. Bornaccini, Strada Forni, Nru. 87, il Belt**, cull jum barra m'il festi u il hħud, m'it-tmienja sa nofsinħar, fejn jista jieħu uħoll cull informazzjoni oħra.

SNIEN! SNIEN! SNIEN!

Il **Chirurgu-Dentista Alfonso Urso** resak b'id-dar tiegħu actar l-isfel f'il Pjazza ta' Raħal Għid u għalhecc issa jokgħod seŭħa seŭ kuddiem il għajn. Cull min ijjittxu għal kliegħ jeŭ għa'x-xogħol ta's-snien barranin, li għalihom hu tant imfahar, ijsibu ũara nofs inħar dejjem id-dar.

Min ijcun ijjid jircanta xi ħag'a u jrid jitolakha f'idejn seħua b'għaranzija talli jcollu bi flus kiegħdin l-**Anglo Egyptian Bank**, u b'il fteħim li sa jumejn uara il bejgħ għandu jatic il flus, li jcunu dahlu u ma dana bi drittijiet l-actar moderati imur għand

Is-Sur DIOMEDE AZZOPARDI

TA'

STRADA RJALI, Nru: 10^A. IL BELT,

fejn ijsib għal bejgħ cull xorta ta' mobbli u fajjenzi, g'odda u seconda man, bi prezzijiet irħas tassew

Tè Ta Ceylon 'MARAVILLA'

IPPREMJAT B'GHAXAR MIDALJI

TAD-DEHEB

GHAL

KAUUA IT-TOGHMA U IS-SAFA TIEGħU

JINBIEGH 1/6 & 1/8 IR-RATAL

GHAND L'AGENTI F'MALTA

C. CAMILLERI & SONS**50 STR. MERCANTI IL BELT**

CAMPIUNI TA DAN IT-TÈ JINTGHATAU B'XEIN.

BL. BY FORMOSA.

In-**"Nahla"** tistampa ruhħa fl-Istamperija **"EMPIRE PRESS"** ta's-Sur Critien fi **Strada Magazzini, Nru. 8, il Furjana** fejn ijsir uħoll cull xorta ta' xogħol ta' stampa b'ir-ħekka colħa u bi prezzijiet irħas ferm.